

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

VII. Manifestat IV. fructum, qui est, holocausti veri oblatio. Vbi docetur, quomodo totaliter se Deo per Religionis ingressum immolet per tria substa[n]tialia Ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

CAPVT VII.

Manifestat quartum fructum, qui est holocausti veri oblatio. Vbi docetur quomodo homo totaliter se Deo per Religionis ingressum immolet per tria substantialia Ordinis.

QUARTVS fructus est, holocausti veri oblatio; quæ consistit nedum in dimissione mali (in quo præcedens fundatur vtilitas) sed etiam in exhibitione & traditione perfecti sui. In genere enim homo tria quodammodò bona habet: res exteriores; corpus, cuius potior delectatio consistit circa venerea; & animam, cuius cacumen est voluntatis libertas. Quæ omnia, profitendo Religiosus Deo sacrificat per obedientiæ votum. Hic enim est felix trinarius, quæ commendant Philosophi, laudant Sancti, & quem sacra Scriptura comprobat tam in veteri quàm in nouo Testamento. Commendant, inquam, Philosophi numerum ternarium, ita dicente eorum Principe, in principio cæli & mundi: Per hunc quidem numerum, scilicet trinarium, adhibemus nos ipsos magnificare Deum vnum, eminentem proprietatibus eorū quæ creata sunt. Quæ verba S. Thomas tractans 1. Sent. dist. 3. qu. 1. sic exponit, dicendo, quòd secundum Com-

In quo consistat ratio holocausti.

S. Thom.
dist. 3. q. 1.
art. 4. ad. 1.

X

men-

Cur genti-
les ternario
numero
Deos hono-
rauerint.

Tria Deo
vero offe-
renda.
Augustin.

* diligere

mentatorem non intendit Philosophus tri-
nitatem personarum in Deo ponere, quia
Philosophi ad hoc non venerunt: sed pro-
pter hoc, quòd in omnibus creaturis appa-
ret perfectio in trinario; sicut in principio,
medio, & fine. Ideò antiqui honorabant
Deum sacrificiis & orationibus triplicatis.
Constat autem quòd dare temporalia sua
bona Deo, primum bonum est: corpus man-
cipare castitati, melius est; quia non est con-
digna ponderatio continentis animæ: sed
optimum est, etiam animam per obedien-
tiam offerre Deo. Laudant numerum tri-
narium Sancti; vt Augustinus lib. De iudi-
cio faciendo dicit, tractas illud Psalmi, *Quid
retribuam Domino pro omnibus quæ retri-
buit mihi?* Indicabo tibi, ó homo, quid sit
bonum, & quid Deus requirat à te. Vtique
facere iudicium, & diligere misericordiam,
& sollicitè ambulare cum Deo tuo. Tria
hæc sunt, quæ offerre debes: quia & Deus
qui Trinitas est, non nisi trino sacrificio di-
gne* placari potest. Diligit autem misericor-
diam, qui temporalia dat pauperibus: facit
iudicium, qui per castitatem cum Apostolo
castigat corpus suum, & in seruitutem redi-
git; & cum Iob pactum facit cum oculis suis,
ne cogitet quidem de virgine. Sed sollicitè
cum Deo ambulat, qui mandata Regulæ &
consti-

constitutionum, per obedientiam attentè custodit. Hinc B. Bernardus in Sermone de purificatione B. Mariæ virginis, dicit: Sed quid fratres nos offerimus, aut quid retribuimus illi, pro omnibus quæ retribuit nobis? Ille pro nobis obtulit hostiam pretiosiorē quam habuit; nimirum qua pretiosior esse non potuit. Et nos ergo faciamus quod possumus, optimum quod habemus offerentes illi, quod sumus, utique nosmetipsi. Et post pauca; In oblatione illa Domini tres fuisse leguntur; Ioseph scilicet, Maria, & Christus: & in oblatione nostra tria nihilominus à Domino requiruntur. Sacra insuper Scriptura trinarium talem approbat. Nam tres illi Reges Evangelici, aurum, thus, & myrrham obtulisse Regi summo leguntur: quia in auro, thesaurus rerum; in myrrha, carnis mortificatio; & in thure, voluntatis obedientia designatur. Hinc est, quòd in veteri Testamento Religiosi figurabantur per Nazaræos perpetuos, quales fuerunt Sampson & Samuel. Debebant autem Nazaræi tempore toto, quo tales erant, scilicet diuino cultui totaliter consecrati, tria facere, ut habetur Num 6. A mortuis, etiam amicis, non contaminari; à vino & omni quod inebriare potest, abstinere; & nouacula capite non radi. Per quæ, ut Glossa ibidem innuit,

B. Bern.
Serm. 3.

*Nazaræis
quid agendum.*

Num. 6. 6.

X 2

seque-

sequestratio à temporalibus rebus interdicitur, fomentum luxuriæ in vino prohibetur, & obedientia iniungitur, per quam nec dolo nec malitia cogitationibus mētis quis polluatur. Facit igitur, qui Religionem approbatam profitetur debite, se verissimum holocaustum Domino; quod sacrificium in veteri Testamento omnia excellebat sacrificia triplici de causa, vt tangitur Leuit. 6. Quia sine macula esse debuit, scilicet, non debile vel languidum, aut re immunda contractum, per quod contagium terrenæ substantiæ figuratur. Debuit esse masculus, nunquam femina: per quem carentia veneræ delectationis intelligitur. Et oportebat totaliter incendi Deo: per quod obedientia, quæ nihil sibi propriæ voluntatis retinet, innuitur. Dicitur enim holocaustum, sacrificium totaliter incensum ad honorem diuinum; ab ὅλον, quod est totum, & καύμα, quod est incendium. Per quod etiam assignabatur, quod anima offerentis debebat totaliter resolui seu referri in amorem diuinum, secundum illud Deut. 6. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua,* vt Nicolaus de Lira ad litteram exponit, Leuitic. 1. Per cor enim, voluntas; per animam, sensualitas; & per fortitudinem, executiua

*Holocaustū
omnia sacrificia
excellit.*

Leu. 6. 9.

Deut. 6. 5.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua, vt Nicolaus de Lira ad litteram exponit, Leuitic. 1. Per cor enim, voluntas; per animam, sensualitas; & per fortitudinem, executiua

cutiua potentia exterior intelligitur. Quæ omnia tunc & perfectè diuinæ dilectioni exhibentur, quando voluntas, obedientiâ; anima sensitiua, castitate; & exterior valor, voluntaria paupertate decoratur. Exclama-
 uit hanc sententiam religiosissimus ille olim ^{Obedientia} ^{virtus.} Samuel 1. Reg. 15. contra Saulem, qui Deo non obedierat, in interficiendo & demoliendo ea quæ erant Amalech: *Numquid, ait, 1. Reg. 15. vult Dominus holocausta, & victimas, & non potius, ut obediatur voci Domini? Melior est enim obediētia quàm victima; & auscultare magis, quàm offerre adipē arietum: quoniam quasi peccatum ariolandi est, repugnare; & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Super quo Glossa dicit, & est B. Gregorij: *Melior est obedientia quàm* ^{Greg. 1. 35.} ^{Mor. c. 12.} *victimæ: quia per victimas aliena caro, per obedientiam verò propria voluntas mactatur. Tanto ergo quisque citius Deum placat; quanto repressa arbitrij sui superbia gladio præcepti se immolat. Ariolandi verò peccatum, inobediētia dicitur: ut quanta sit virtus obedientiæ ex aduerso demonstratur. Si enim peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere; sola obedientia est, quæ fidei meritum possidet, sine qua infidelis quisque conuincitur. Vnde Salomon: *Vir obediens* ^{Pro. 21. 28.}*

loquetur victorias. Dum enim alienæ voci humiliter subdimur, nosiplos in corde superamus. Hoc profectò holocaustum summo cum desiderio flagitabat Apostolus à suis alumnis, cum, antequam diceret; *Nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in nouitate sensus vestri;* ita præmisit: *Obsecro itaq; vos fratres per misericordiam Dei, vt exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem, sanctam, Deo placentem, rationale obsequium vestrum.* tria Religionum substantialia aperte suis inesse desiderans, doni terreni collationem nobilem, cum dicit, *corpora vestra hostiam:* deinde carnis munditiam ad Deum relatam, cum addit, *sanctam, Deo placentem:* sanctum enim idem est, quod mundum: & obedientiam, cum concludit; *rationabile obsequium vestrum.* Vnde Isidorus super Leuit. i. super verbo, *Si holocaustum,* dicit: Sacrificium Deus exigit, vt nobis proficiat, non sibi. Vnde, *Obsecro vos vt exhibeatis corpora vestra hostiam sanctam, Deo placentem, rationale obsequium vestrum.* Placens est ergo sacrificium Deo, corporum nostrorum mortificatio, qua & à peccato abstinemus, & virtutes acquirimus. hoc alij plenissime, alij faciunt ex parte. Qui se omnino mortificant, & sæculo renuntiant, holocaustum sunt,

Isidor.

*Quinam
spirituale
holocaustū.*

fiunt, dum se totos per intelligibilem ignem Deo offerunt, non iam terreni, sed caelestes effecti.

CAPVT VIII.

Ostendit quintum fructum, qui est vita Christi conformatio, potissimè in duodecim qua Christus passus est pro nobis; qua Religiosus, imitando Christum, pati debet.

QVINTVS fructus est, vitæ Christi conformatio. Est enim Christi vita, integerrimum & indefectibile ac solum perfectum exemplar viuendi virtutum. De omnibus enim aliis dicitur in Psal. *Omnes declinauerunt, simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonũ, non est vsque ad vnum,* scilicet Christum. Et iterum: *Omnis homo mendax.* Et Ioannes in Canonica sua: *Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est.* A qua tamen sententia B. Augustinus *De nat. & grat. c. 36.* *Vita Christi in duobus potissimum consistit.* *Vita perfectio ex vita Christi.* *Ps. 115. 11.* *1. Ioan. 1. 8.* *Psal. 13. 3.* *Omnes peccant.*